

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.se

Sista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Boverkets förslag till föreskrifter (BFS 20xx:A26) om energihushållning och värmeisolering i byggnader

Uppgifter om svarslämnare

Datum	20265-04-16
Myndighet/Organisation/Företag	Bengt Dahlgren Stockholm AB
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	Tor.landin@bengtdahlgren.se info@bengtdahlgren.se (allmänna frågor)
Kontaktperson (namn)	Tor Landin

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Utifrån vår bedömning finns en risk att förslaget i sin nuvarande form kan leda till ökad energi-användning i Sveriges fastighetsbestånd. Vi ser flera oklarheter och utrymmen för tolkning, samt en nivå för tillåten energianvändning i nybyggnation som vi upplever som väl hög. Det kan i förlängningen leda till att fler byggnader hamnar i de högre energiklasserna, vilket minskar möjligheten att särskilja mellan goda och mycket goda byggnader. Dessutom riskerar detta att försvåra grön finansiering under en övergångsperiod, och det kan ta tid innan regelverk och bedömningsmetoder är omkalibrerade för att åter stärka de incitament som i dag driver den gröna omställningen.

Författningsförslaget – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Är tex 2,8 W/m2 endast internlaster från utrustning eller även inräknat personer? -	Åtgärda och justera i remissförslag
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Varför är årsmedelluftflöde anggett. Man använder väl projekterade flöden? Annars försvinner moroten för projekt att jobba med effektivare ventilation om inte EPC betyget förbättras av detta	Åtgärda och justera i remissförslag
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Även belysning bör ansättas projekterade värden vid energiberäkning med samma motivering som ovan. Bättre att låsa drifttider per kategori och låta projekten använda faktiska W/m2 installerad belysning.	Åtgärda och justera i remissförslag
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Förslag att man likt ASHRAE Appendix G lägger till en schablon för hur stort avdrag man får göra på kategoritypiska belysningslaster eller reduktion för varmvattenanvändning vid effektivare blandare än ett "baseline värde". För att motivera projekt att föreskriva tex VÅV varmvatten eller energieffektiva blandare.	Åtgärda och justera i remissförslag

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Sveby utgör i dag den mest etablerade branschpraxisen för energiberäkningar, särskilt när det gäller att harmonisera brukarrelaterade och därmed mer svårbedömda antaganden. Det vore värdefullt med en tydlig hänvisning eller kommentar kring om, och i så fall hur, denna skrift avses användas framöver. De metoder som utvecklats inom Sveby är väl förankrade i branschen, och det skulle vara olyckligt om den kompetens och erfarenhet som finns där inte togs tillvara	Åtgärda och justera i remissförslag
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Varför är årsmedelluftflöde anggett. Man använder väl projekterade flöden? Annars försvinner moroten för projekt att jobba med effektivare ventilation om inte EPC betyget förbättras av detta	Åtgärda och justera i remissförslag
A26	Bilaga 1	Flertalet indata är otydliga. - Drifftider generellt. Om kategoritypiskt värde W/m² ska användas blir det väldigt stor skillnad beroende på drifftider. Bör man ange tex 9/5/47 eller liknande för kontor. Förslag att man istället anger kategoritypiska drifftider (som Sveby redan har framtaget) och låter projekten använda faktiskt installerade effekter och belysningsstyrningar. Lämpligen tillåt 10-20 % avdrag eller liknande för ytor med belysningsstyrning. Även här finns ASHRAE Appendix G och andra bra internationella regelverk som man med fördel kan utgå ifrån.	Åtgärda och justera i remissförslag

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
A26	Bilaga 1	Överlag. Ser det som ett stort bakslag att man förordar en "teoretisk beräkning" för benchmark myndighetskrav och en annan beräkning för "verklig användning". Myndighetskraven blir helt verkningslösa om det inte resulterar i faktisk minskad energi. Syftet från EU är ju att vi faktiskt minskar våra utsläpp ute i våra fastigheter. Denna regeländring öppnar för möjligheten att faktiska utsläppen ökar samtidigt som myndigheterna rapporterar att arbetet "går bra" och man rapporterar minskning. Databasen med energideklarationer och inrapporterad energi i byggnadsbeståndet blir tämligen värdelös då innehållet i slutändan hamnar väldigt långt bort från verkligheten	Åtgärda och justera i remissförslag

A26	3:3	Externa signaler. Det behövs förtydligande vad som avses. Hur långt behöver man "förbereda huset" för extern signal - Räcker det att sätta en ledig plint i ett (eller alla?) apparatskåp som kan läsa in extern signal utifrån. Så kan en framtida typ Lorawan/NBIOT eller annan signal läsas in. - Fastighetsnätverk. Räcker det om detta finns (dvs internet) och att byggnadens SÖ system kan reagera på detta. - Krävs det att det finns ett överordnat ÖS som binder samman alla DDC/styrskåp? Dvs ett överordnat "fritt programmerbart" styrsystem så att man har flexibilitet att tillsakpa en framtida funktion (tex effektreducering i fastigheten på extern signal utifrån) - Eller är det ok att ha Apparatskåp/DDC som ej kommunicerar med det överordnade? Dvs styröar? Det blir meningslöst om man tar in extern i signal och majoriteten av tex värme/kyla/vent system är isolerade styröar och då inte nås av denna externa signal. Dvs behöver 100 % av byggnadens installationssystem kunna påverkas. - Behöver belysningssystem och andra installationssystem som inte är kopplade via SÖ kunna nås av extern signal. Eller räcker det om SÖ systemet förbereds för att kunna ta in extern signal? - Räcker det att tillgodoräkna sig tex Stockholms exergis "gråa box" som på extern signal från FJV leverantören kan styra ner effektbehov på fjärrvärme i huset när det finns kapacitetsbrist hos leverantören. Det är inte ett öppet system utan ett leverantöberoende i detta fall från en enskild FJV leverantör. Duger det för att uppfylla kravet?	Vi ser ett behov av att ytterligare förtydliga vilken funktion som faktiskt efterfrågas, då detta upplevs som oklart i nuvarande texter. Ett tydligare underlag skulle underlätta både för projekten att förstå vad som ska levereras, och för KA (kommuner/städer/markägare) att veta vilken typ av funktion de bör efterfråga vid verifiering samt i samband med tekniskt samråd och slutbesked för nybyggnadsprojekt

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
A26	2§1	Ta bort 2 "kostanden är oskäligt hög". Risk är att enskilda projekt blir "lata" och eftersträvar inte tillräckligt god energiprestanda för att nå kravet. Det blir väldigt lätt för tex lyxhus att sätta in enorma glaspartier, häftig artiketotisk utformning men katastrofhöga köldbryggor och dylikt. För att sedan "skyllo" på att man inte hittar andra tillräckligt enkla/billiga energiåtgärder som kan kompensera och rädda upp energiprestandan som då skenar pga att utformningen från början är ogenomtänkt och därmed inte borde ha tillåts från första början. Blir också orimligt svårt för en KA:s perspektiv att bedöma om projektet verkligen har utrett alla tänkbara lönsamma energisparalternativ. Låt de projekt som inte klarar energikrav istället ansöka om avsteg. Som man gör i nuläget. Så är det upp till staden/kommunen/KA att bedöma om det känns ok att tillåta ett avsteg i det enskilda fallet. Därtill. Vad menas med "oskäligt hög kostnad". Oerhört subjektivt och alla inblandade parter kommer ha olika syn på vad detta är. Olika typer av bostadsutvecklare har olika ekonomiska avkastningskrav.	Vi rekommenderar att denna möjlighet tas bort helt. I dag har vi ett regelverk där avsteg kan medges i väl motiverade undantagsfall, vilket vi ser som en väl fungerande ordning och som vi gärna ser fortsätta. Om sådana undantag i stället skrivs in som generella öppningar i regelverket finns en risk att många projekt kommer att tolka kraven till sin fördel. Det kan leda till att en betydande andel projekt i praktiken inte omfattas av intentionen med kraven, vilket i förlängningen riskerar att ge en högre faktisk energianvändning än avsett

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
5	5.3.7	Vi behöver ett förtydligande kring vad som konkret förväntas av projekteringsgruppen. Behöver man ta fram ett mer detaljerat underlag som visar att solceller har förberetts, till exempel någon form av verifierat eller dokumentation, och hur bör detta i så fall utformas och vilken typ av information bör ingå? Exempelvis: • En preliminär bedömning av möjlig installerad effekt (kW_p) och uppskattad solcellsarea (m²)? • En översiktlig preliminär placering av växelriktare och möjlig ledningsdragningsdragning? • Uppgift om vilken elcentral som i första hand bedöms vara lämplig anslutningspunkt? Eller är det tillräckligt med en kort skriftlig uppgift om att solceller har utretts, utan krav på ytterligare underlag? Ett klagörande här skulle underlätta både tolkning och tillämpning i projekten	Förtydliga vad som skall redovisas till kontrollplan/bygglov. - Energiberäkning solproduktion? - Solcellsutredning hur projektet har förberetts tekniskt för enkel inkoppling? - PM förklaring extern signal hur det har förberetts Mer?
5	5.2.3	Justera begrepp/ordval <i>nollutsläppsbyggnad</i> och <i>nära noll energibygnad</i> då det är direkt missvisande. Det är ju en helt vanlig "BBR byggnad" vi pratar om. Dvs ett hus som precis klarar myndighetskravet. Missvisande namn som antyder att huset har någon imponerande kvalitet eller prestanda att prata om.	Justera ordval

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
5	5.1.2	Vi behöver ett förtydligande kring vad som konkret förväntas av projekteringsgruppen. - Är det installerad <i>effekt för uppvärmning</i>, likt det gränsvärde vi har idag? Eller är det ett begrepp som innefattar all fastighetsel. Eller även verksamhets/boende el dvs total el? - Är det beräknad effekt (beräknat i energiberäkning vid normalanvändning). Eller är det max effekt vid en dimensionerande körning. - Eller är det inte beräknat värde utan max installerad/projekterad effekt i elcentral dvs vad kablage och säkringar tagits ut för (detta är alltid högre än beräknad effekt). - Eller är det abonnerad effekt från nätägaren/ellerantören (vissa hus har ju projekterat in en överkapacitet som man inte väljer att nyttja för tillfället men för att ha kapacitet för framtida utökning). - Om huset har intern elproduktion, tilläts denna avräknas (dvs att man anger endast "köpt el" från nät) eller är det husets behov inkl den egengenererade elen som avses. Många frågetecken kring detta begrepp...	Förtydliga vad som avses

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
5		Vi ser en utmaning i att de föreslagna gränsvärdena i remissen i praktiken innebär att en byggnad som i dag motsvarar energiklass C (nybyggnadskrav) framöver i många fall skulle hamna i energiklass A. Detta minskar möjligheten att särskilja mellan byggnader med "basnivå" respektive mer ambitiös energiprestanda, exempelvis motsvarande "silver" eller "guld". I de flesta nybyggnadsprojekt finns i dag goda möjligheter att klara myndighetskraven utan större ansträngning, och med relativt begränsade åtgärder kan man ofta nå 10, 20 eller ibland 30 % bättre prestanda än kravnivån. Mot den bakgrunden vore det önskvärt med en tydligare differentiering, så att byggnader som presterar väsentligt bättre än minimikraven också kan särskiljas och ges incitament – särskilt med tanke på att de byggnader vi uppför nu förväntas stå under lång tid framöver	Justera skalan och tillskapa differentiering

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan